Fil-Prim Awla tal-Qorti Civili

Onorevoli Imhallef Albert J. Magri B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar il-Erbgha 3ta' Ottubru 2001

Citazzjoni numru 153/82 AJM

Kawza numru

Victor Zammit, u b'digriet tal-Onorabbli Qorti ta' l-Appell tat-3 ta' Dicembru 1991 stante l-mewt ta' Victor Zammit il-gudizzju gie trasfuz f'isem Michael Ian, Suzanne f'isimha proprju kif ukoll ghan-nom ta' ohta assenti Sandra mart Mark Agius, David, Bridgette, Peter u Anne Marie ilkoll ahwa Zammit bhala unici eredi tal-mejjet missierhom Victor Zammit; Oscar u Ethel ahwa Zammit, Joseph, Carmelo, Edgar, Mario, u Amalia ahwa Ellul, Amante Zammit, Giulia armla ta' Ugo Zammit, Antoine, Eric, Walter, Bice mart Joseph Borg ilkoll ahwa Zammit; Hugh u Edwin ahwa Zammit.

Vs

Joseph Stivala

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni presentata fil-11 ta' Frar 1982 li permezz taghha l-atturi wara li ppremettew illi b'kuntratt in Atti Nutar Maurice Gambin tas-16 ta' Novembru 1963 l-atturi kkoncedew b'titolu ta' enfitewsi temporanja lil Francis Stivala, missier il-konvenut, il-garage numru 138, The Strand, Gzira ghal perjodu ta' sbatax'l sena li bdew jghaddu mid-data tal-istess att u li skadew fil-15 ta' Novembru 1980; u peress illi fost kondizzjonijiet ohra gie miftiehem bejn il-kontraenti fil-klawsola (ii) illi wara t-terminazzjoni tal-perjodu enfiteutiku l-enfitewta jkollu dritt li jibqa' fil-fond "b'kera jew b'cens, li l-ammont tieghu jigi ffissat bonarjament bejn il-partijiet dak iz-zmien, wara li jittiehdu in konsiderazzjoni l-valur tal-lira sterlina ta' dak iz-zmien u r-renti prevalenti dak iz-zmien ta' garages sitwati fl-istess inhawi"; u peress li b'ittra tal-21 ta' Jannar, 1981 il-konvenut informa lill-atturi illi b'kuntratt taz-17 ta' Jannar 1978 l-enfiteuta originali Francis Stivala kien ittrasferixxa l-utili dominju ghaz-zmien li kien fadal lill-ibnu Joseph Stivala bl-istess kondizzjonijiet tal-att originali; peress li b'din l-istess ittra l-konvenut informa lill-atturi illi huwa kien lest biex jiehu l-fond b'kera u li kien lest li jaderixxi ghall-valutazzjoni u fissazzjoni tal-istess kera mill-Perit Joseph Huntingford; u billi l-kontendenti, kif jidher mill-annessa skrittura illi l-fisazzjoni tal-kera issir mill-Perit Joseph Ellul Vincenti A & CE skond it-termini tal-klawsola kontrattwali fuq imsemmija u skond il-kondizzjonijiet tal-istess skrittura; u billi skond l-istess ftehim il-partijiet qablu illi d-decizjoni tal-Perit Ellul Vincenti dwar l-istess valutazzjoni jew fissazzjoni ta' kera tkun finali u inappellabbli; u billi il-perit Ellul Vincenti ffissa l-kera ghal £1095.00 fis-sena kif jidher

mill-annes rapport Dok A, u peress li wara li l-konvenut sar jaf bil-konkluzzjoni arbitrali rrifjuta li jaccetta l-ammont fissat peress li rah gholi; u peress li l-atturi ghandhom interess li jithallsu tal-kera tal-fond imsemmi li huwa dovut mis-16 ta' Novembru 1980; talbu li din il-Qorti:-

1. tiddikjara illi r-rapport tal-Perit Ellul Vincenti huwa vinkolanti bejn il-partijiet u li l-kera fissat huwa dak elf u hamsa u disghin lira (£1095) fis-sena pagabbli skond it-termini tal-iskrittura Dok E, konkordata bejn il-kontendenti;
2. subordinatament, jekk il-Qorti tiddecidi illi l-ftehim raggunt bejn il-kontendenti u fissazzjoni tal-kera maghmula mill-Perit Joseph Ellul Vincenti ma hijiex vinkolanti, l-istess kera jigi ffisssat minn din il-Qorti a termini tal-kuntratt tas-16 ta' Novembru, 1963, jekk hemm bzonn bl-opera ta' periti nominandi.

Bl-ispejjes inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tas-6 ta' Jannar 1981, il-konvenut huwa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni, l-lista tax-xiehda u d-dokumenti ezebiti mill-atturi.

Rat in-nota tal-konvenut presentata fl-1 ta' Marzu 1982 li permezz taghha eccepixxa:-

1. Illi hu ma jistax jaccetta l-lodo tal-Arbitru Perit Joseph Ellul Vincenti peress illi f'dan ma gewx segwiti l-provvedimenti tal-ligi dwar l-ghoti tal-lodo (Secs. 973, 982, 983 u 984 tal-Kodici tal-Procedura Civili) u dawn huma ta' ordni pubbliku.
2. Fil-mertu illi t-tieni domanda (li tigi ffissata l-kera) ma tistax tigi akkolta kif intavolata peress illi ai termini tal-kuntratt tas-16 ta' Novembru, 1963 il-konvenut ghandu d-dritt jibqa' jzomm l-garage

jew b'kera inkella b'cens (ara klawsola (11) tad-dokument 'X' ezebit mac-citazzjoni) u sallum ghad ma giex koncess lilu formalment dan id-dritt ta' ghazla mill-atturi. F'dan is-sens it-talba hija ghalhekk insostenibbli ghaliex intempestiva.

Rat id-dikjarazzjoni, l-lista tax-xiehda u d-dokumenti ezebiti mill-konvenut.

Rat id-diversi proceduri li minnhom ghaddiet din il-kawza fosthom:-

a) is-sentenza ta' din l-Qorti tat-3 ta' Novembru 1989 meta l-eccezzjonijiet tal-konvenut gew michuda u milqugha l-ewwel talba attrici meta ukoll l-Qorti astjeniet tiehu aktar konjizzjoni tat-tieni talba attrici.

b) Is-sentenza tal-Onorabbli Qorti ta' l-Appell tat-18 ta' Mejju 1992 li rrevokat l-ewwel sentenza fuq imsemija.

c) Is-sentenza tal-Onorabbli Qorti ta' l-Appell tal-20 ta' Lulju 1994 wara talba ghar-ritrattazzjoni, meta filwaqt li kkonfermat is-sentenza taghha tat-18 ta' Mejju 1993 nkwantu cahdet l-ewwel talba attrici, regghet bghatet l-atti lil din l-Qorti biex "tiffissa l-modalita' tal-kera ghat-termini tal-kuntratt tas-16 ta' Novembru 1963, jekk hemm bzonn bl-opera ta' perit jew periti li ghandhom jigu nominati.

d) Is-sentenza taghha tat-22 ta' Jannar 1997 meta l-kera tal-garage in kwisjoni giet ffissata fis-somma ta' LM900 fis-sena ghall-ewwel hames snin, fis-somma ta' LM1,500 ghat-tieni hames snin u fis-somma ta' LM2,500 fis-sena ghat-tielet hames snin, l-ewwel skadenza fis-16 ta' Novembru 1980. Bl-ispejjes hlief ghal dawk gja decizi, bla taxxa bejn il-kontendenti.

e) Is-sentenza tal-Onorabbli Qorti ta' l-Appell tad-19 ta' April 1999 meta dik il-Qorti iddisponiet mill-pregudizjali tan-nullita' fir-risposta ta' l-appellati billi ordnat illi fis-sentenzi taghha tat-18 ta' Mejju, 1992 u ta' l-20 ta' Lulju, 1994 wara isem l-attur Victor Zammit tigi inkluza annotazzjoni li tirrifletti d-digriet taghha tat-trasfuzjoni tal-gudizzju tat-3 ta' Dicembru, 1991 a fol 150 tal-process. L-istess sentenza kompliet hekk: "Fir-rigward tas-sentenza appellata din il-Qorti ma ghandhiex triq ohra hlief li tannulla dik is-sentenza u tirrinvija l-atti quddiem l-ewwel Qorti ghall-konsiderazzjoni ulterjuri tal-vertenza u l-eventwali decizjoni fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet appena maghmula. L-ispejjes taz-zewg istanzi li jirrigwardaw dan l-incident jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet."

f) Id-digriet taghha tat-2 ta' Ottubru 2000 meta l-kawza giet differita ghat-trattazzjoni fuq il-possibilita' ta' pregudizzju ghal xi parti involuta fil-kawza li jista' jkun ta' xkiel ghall-korrezzjoni tal-okkju, kif inghad fis-sentenza tad-19 ta' April 1999. Ghal kull buon fini tordna l-korrezzjoni tal-okkju tal-imsemmi digriet billi kif jidher a fol 392 tal-process t-trasfuzjoni tal-gudizzju ordnat bid-digriet tat-3 ta' Dicembru 1991 (fol 150) mill-Onorabbli Qorti ta' l-Appell ma giex notat fl-okkju u ghalhekk tordna li jsir dan.

g) Il-verbali tal-udjenzi tatt-22 ta' Novembru 2000 u dak tat-13 ta' Frar 2001 meta fl-ewwel okkazzjoni d-difensur tal-konvenut li "in kwantu s-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell irrikjediet korrezzjoni fl-occhio tal-kawza hu ma jarax li jkun hemm pregudizzju ghall-partijiet". Fil-waqt li fit-tieni okkazzjoni meta d-difensur ta' l-atturi irrileva "illi wara s-sentenza ta' din l-istess Qorti tat-2 ta' Ottubru 2000 tibqa' biss il-kwistjoni tal-pregudizzju tal-partijiet kif ukoll deciz mill-Qorti ta' l-Appell u billi l-kwistjoni giet sollevata

mill-istess atturi fil-Qorti ta' ’-Appell billi kienu huma ppregudikati minhabba n-nuqqas ta’ dritt ta’ eskeuzzjoni tas-sentenza din il-Qorti ghandha tillimita ruhha ghall-korrezzjoni tal-occhio.”

Ikkunsidrat:-

Illi in vista tal-premess u tad-dikjarazzjonijiet tal-kontendenti kif fuq riportat, din il-Qorti hija tal-fehma li l-korrezzjoni tal-occhio tal-kawza a termini tad-digriet tal-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell tat-3 ta’ Dicembru 1991 ma ghandu jikkawza ebda pregudizzju lill-partijiet u ghalhekk bl-applikazzjoni ta’ l-artikolu 175 ta’ Kap 12 tal-Ligijiet ta’ Malta tordna l-korrezzjoni tal-occhio tas-sentenza tat-22 ta’ Jannar 1997 billi wara l-kliem Victor Zammit jigu inseriti il-kliem “u b-digriet ta’ l-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell tat-3 ta’ Dicembru 1991 stante l-mewt ta’ Victor Zammit il-gudizzju gie trasfuz f’isem Michael Ian, Suzanne f’isimha prprju kif ukoll ghan-nom ta’ ohta assenti Sandra mark Mark Agius, David, Bridgette, Peter u Anne Marie, ilkoll ahwa Zammit bhala unici eredi tal-mejjet missierhom Victor Zammit.” U b’hekk illum wara tali korrezzjoni l-posizzjoni hija sanata. Izda billi dik l-imsemmija sentenza tat-22 ta’ Jannar 1997 giet dikjarata nulla mill-Onorabbli Qorti tal-Appell u ghalhekk ma tistax taghmel stat bejn il-partijiet din il-Qorti, b’din is-sentenza sejjer tipprovdi kif sejjer jinghad.

Il-Qorti ghalhekk tipprovdi, billi fl-ewwel lok a skans ta’ ripetizzjonijiet inutili, taghmel taghha dak li jinsab fis-sentenza tat-22 ta’ Jannar 1997 a fol 236 sa 342 tal-process, li giet sanata bl-ordni fuq moghtija, u konsegwentement konformement mal-provedimenti tas-sentenza tal-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell tal-20 ta’ Lulju 1994 u in bazi ghar-rapport tal-Periti l-AIC David Pace u Dr. Philip Manduca, mahluf

fis-17 ta’ Gunju 1996, filwaqt li tichad l-ewwel talba attrici konformement mal-provedimenti tas-sentenza tal-Onorabbli Qorti tal-Appell fuq citata, tipprovdi fuq it-tieni talba attrici billi tiffissa l-kera tal-garage numru 138, The Strand, Gzira fis-somma ta’ LM900 fis-sena ghall-ewwel hames snin, fis-somma ta’ LM1,500 fis-sena ghat-tieni hames snin, u fis-somma ta’ LM2,500 fis-sena ghat-tielet hames snin. L-ewwel skadenza fis-16 ta’ Novembru 1980.

L-ispejjes fic-cirkostanzi jibqghu bla taxxa bejn il-kontendenti.

Onor Imhallef Albert J. Magri